

uppehålle. S. efter, se Estersträfvä. S. emot, göra motstånd, streta emot. S. fram, med möda arbeta sig, komma fram. S. uppsför ett berg, mödosamt klättra ell. stiga uppför det. (Fig.) S. till ett högt mål. S. uppåt, arbeta på sin uppkomst, att komma till värdighet och ansende. — Syn. Bemöda sig, Fäkta, Anstränga sig. — S-n de, part. pres. S. och arbetsam.

STRÄFVANDE, n. 4. Rastlöst och ifrigt arbetande. — *Syn.* Fäktande, Ansträngning, Bemödande, Diktan och Traktan.

STRÄFVARE, m. 5. Se *Sträfvä*, II.

STRÄNG, m. 2. I. 1) Snöre att draga på, t. ex. Klocksträng. — 2) Snodd af hampa, tagel eller andra ämnen, hvarmed ändarne af pilbågar hopfästas, för att dymedelst spänna bågen. *S. på en båge.* (Fig. fam.) *Hafva flera s-ar för sin båge*, hafva flera utvägar, tillflyktsmedel, stöd att hålla sig till. — 3) Snodd af tarmar eller tråd af metall, som spännes på ett musikinstrument, för att genom strykning eller anslag framkalla ljud. (Fig. fam.) *Rör ell. slå ej på den s-en*, vidrör ej det ämnet, tala ej om den saken. *Slå på en annan s.*, ändra språk, antaga en annan ton. *Han slår alltid på samma s.*, talar alltid om ett och samma. — 4) Snodd i rep. — 5) Grof kötttråd i mennisko- eller djurkropp. — 6) (anat.) Ligament, som uppehåller något. — 7) Draglina, hvarmed förlöparne för en vagn draga. — 8) Viss myckenhet garn = 12 psman eller knäpp. — 9) Stråle af något som sprutas. — 10) (bot.) Nedre delen på en ståndare eller knappens fäste. — 11) Uppkastad smal och lång sträcka af hö eller säd på slag. *Höet, säden ligger på s.*

STRÄNG, a. 2. II. Egentligen: Hårt åtdragen. 1) Ganska svår, hård, ansträngande. *S. köld, hetta. S. vinter. S-t straff. S-t arbete. S. tjenstgöring.* — 2) Ganska noggrann. *Ha s. uppsigt på en. S. tillsyn. S. diet. S. disciplin. S-t förbud. I s. mening, bemärkelse, i egentligaste ordaförstånd. I s-aste bemärkelse.* *S. dygd.* — 3) (i moralisk mening) Som fordrar noggrann åtlydnad af regler, är föga böjd att förlåta eller ursäktas. *S. domare, granskare. Vara s. emot någon. S-a herrar regeva icke länge.* — *Syn.* Skoningslös, Obeveklig, Allvarsam.

STRÄNGA, v. a. 1. I. Förse med sträng eller strängar. *S. en båge, en fiol.*

STRÄNGA, v. a. 1. II. (pop., mindre brukl.) Se *Strängera*.

STRÄNGASPEL, n. 5. (gam. o. skämtv.) 1) Musik af stränginstrumenter. — 2) Stränginstrument.

STRÄNGBRÅDE, n. 4. Se *Gripbråde*.

STRÄNGELIGEN, adv. Se *Strängt*.

STRÄNGERA, v. a. 1. (pop.) Anstränga, hårdt ansätta.

STRÄNGFLYTANDE, a. 1. Se *Strängsmält*.

STRÄNGHET, f. 5. Egenskapen att vara sträng, sträng beskaffenhet, sträng mening. *Jfr. Sträng. Vinterns s. Bruka mycken s. Efter lagens s. Med s. hålla ordningen vid makt.* — *Syn.* Hårdhet, Skonlöshet, Allvar.

STRÄNGHÅLLARE, m. 5. Litet bråde, hvarvid strängarne på vissa stränginstrumenter (t. ex. violiner) nedtill äro fästade.

STRÄNGINSTRUMENT, stränginstrumentsämnt, n. 5. o. 5. Musikinstrument, som har strängar.

STRÄNGMAKARE, m. 5. En, som tillverkar strängar.

STRÄNGSMÄLT, a. 1. (om metaller) Som med svårighet kan smältas.

STRÄNGSTIFT, n. 5. Stift, hvarpå en sträng vid ändan är upprullad och spänd.

STRÄNGT, adv. 1) Hårt åtdraget, hårdt spändt. *Det sitter s.* — 2) Hårt, svårt. *Straffa s. Det blåser s.* — 3) Noggrant, noga, med noggrannhet. *S. iakttaga, bevaka något. S. åtlyda en befällning. S. förbjuda*, vid strängt straff. — 4) Med stränghet, utan skonsamhet. *Gå s. till väga. Regeva s. Handtera, hålla en s.* — *Syn.* Allvarligt, Allvarsamt.

STRÄTTA, f. 1. Örtslägget Sium.

STRÖ, v. a. 2. Kasta eller släppa litet här och litet der af en mängd större eller mindre föremål. *S. salt på kött. S. sand på golvet. S. blommor på vägen, för ens fötter. S. halm under boskapen.* (Fig.) *S. pengar omkring sig*, vara ytterst frikostig. *S. bört, út, öfver, se Bortströ, &c.* — *S-dd*, part. pass. *Blomster, s-a på vägen.* Brukas ofta adjektivt i bem.: *Spridd*; af skiljaktig beskaffenhet, olika innehåll, utan inbördes sammanhang. *S-a stjernor. De här och der s-a husen. S-a tankar. S-a skrifter, anmärkningar.*

STRÖ, n. sing. Hvad som i stall och fähus strös under hästar och boskap, för att bereda dem ett mjukt läger. *Till s. användes vanligast halm.* — *Ss. S-b ädd.*

STRÖBORAX, ströborax, m. sing. Pulveriserad borax.

STRÖBÖSSA, f. 1. 1) Se *Strödosa*, 1. — 2) Se *Muskedunder*.

STRÖDOSA, f. 1. Se *Sanddosa, Sockerdosa*.

STRÖENDE, n. 4. Handlingen, då man strör.

STRÖFCORPS, strövkår, m. 5. Liten afdelning af en här, som opererar i fiendens flank och rygg, för att afvända dess uppmärksamhet, tillfoga skada, kunska o. s. v. [-korps.]

STRÖFFÄGEL, m. 2. pl. — *fåglar* (nat. hist.) Fågel, som gör längre färder i samma land.

STRÖFNING, f. 2. Ströfvande; ströfveri.

STRÖFTÅG, n. 5. 1) (milit.) Tåg af en ströfcorps. — 2) Ströfvande vandring eller segling, för att uppsöka, uppsnappa, gripa något. *Lejonets s. En röfvars, botanists s.*

STRÖFVA, v. n. 1. Hastigt draga omkring hit och dit i landet, för att uppsöka något, plundra, tugga, o. s. v. *S. omkring i landet.* — *Syn.* Stryka. — *S-n de*, part. pres. *S. pack.* — *Ströfvande*, n. 4.

STRÖFVARE, m. 5. En, som ströfvar.

STRÖFVERI, n. 5. Kingströfvande, för att tillfoga fienden skada, plundra, o. s. v.

STRÖGODS, n. 5. Mindre jordegendom, afsondrad ifrån hufvudgodset.

STRÖHALM, m. sing. Halm, som begagnas till strö.

STRÖLAF, m. 2. pl. — *lafvar*. Lafslägget Arthonia.

STRÖM, m. 2. pl. *strömmar*. 1) På jordytan emellan stränder beständigt framflytande större vattenmassa med snabbt lopp, större än å, mindre än flod. *En s. faller der ut i hafvet. Segla med ell. utför s-men, mot ell. uppsför s-men. Följa med s-men*, låta föra sig af strömmen; (fig.) rätta sig efter mängden. (Fig.) *Simma, arbeta mot s-men*, sträfvä emot det allmänna bruket, sätta sig emot mängdens vilja, syften, tycken, önsknningar. Se *Käring*. — *Syn.* Flod, Elf, Å, Bäck, Rännil. — 2) Strömmande vatten eller ställe i haf eller sjö. *Der äro farliga s-mar på kusten.* *Jfr. Golfströmmen.* — 3) Benämning på åtskilliga, i fysiken antagna, flöden af vissa ämnen.